

Warszawa, dnia 12 czerwca 2023 r.

Poz. 1091

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 25 maja 2023 r.

w sprawie minimalnych warunków utrzymywania poszczególnych gatunków zwierząt wykorzystywanych do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych²⁾

Na podstawie art. 17 ust. 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572 i 2375) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Zwierzętom wykorzystywanym do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych zapewnia się minimalne warunki utrzymywania stosownie do potrzeb biologii danego gatunku, wieku, rasy, płci i stanu fizjologicznego.

2. Zwierzęta, o których mowa w ust. 1, stosownie do potrzeb biologii utrzymuje się w warunkach:

- 1) uwzględniających ich zachowania;
- 2) zapewniających:
  - a) eliminację sąsiedztwa gatunków tworzących układ drapieżnik – ofiara,
  - b) separację samców i samic nieprzeznaczonych do reprodukcji w okresie rui,
  - c) separację ciężarnych samic lub samic z młodymi od pozostałych osobników,
  - d) separację osobników agresywnych,
  - e) separację osobników chorych lub podejrzanych o zakażenie;
- 3) zapewniających swobodę ruchu;
- 4) zapewniających wypoczynek w czasie zgodnym z ich aktywnością życiową;
- 5) niezagrażających bezpieczeństwu ludzi i innych zwierząt;
- 6) nieszkodliwych dla zdrowia zwierząt oraz niepowodujących urazów lub cierpienia.

§ 2. 1. W miejscach utrzymywania zwierząt, o których mowa w § 1 ust. 1, zapewnia się ochronę przed oddziaływaniem stresogennych czynników zewnętrznych.

---

¹⁾ Minister Klimatu i Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 1949).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 1 grudnia 2022 r. pod numerem 2022/833/PL zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża dyrektywę (UE) Parlamentu Europejskiego i Rady 2015/1535 z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (ujednolicenie) (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

2. Zwierząt, o których mowa w § 1 ust. 1, nie utrzymuje się w bezpośrednim sąsiedztwie dróg o dużym natężeniu ruchu kołowego lub pieszego, obiektów przemysłowych lub gospodarczych, agregatów prądotwórczych oraz stacji transformatorowych.

§ 3. Minimalne warunki utrzymywania zwierząt, o których mowa w § 1 ust. 1, obejmują:

- 1) urządzenia i wyposażenie miejsc przebywania umożliwiające wszystkie zachowania życiowe i socjalne zwierząt, w tym możliwość ukrycia się i wypoczynku;
- 2) utrzymywanie temperatury otoczenia zwierzęcia, wilgotności powietrza, wentylacji, oświetlenia światłem dziennym lub sztucznym, wynikające z potrzeb biologii danego gatunku, wieku, rasy, płci i stanu fizjologicznego;
- 3) pomieszczenia i ich wyposażenie wykonane z materiałów nieszkodliwych dla zdrowia zwierząt oraz umożliwiające dokładne czyszczenie i dezynfekcję;
- 4) urządzenia do karmienia i pojenia zwierząt oraz inne elementy wyposażenia, do których zwierzęta mają bezpośredni dostęp, wykonane w sposób zapobiegający uszkodzeniom ciała zwierząt;
- 5) elementy wyposażenia technicznego, oświetlenie, ogrzewanie, wentylację, kanalizację, instalację wodną, umieszczone poza dostępem zwierząt albo zabezpieczone przed uszkodzeniem przez zwierzęta;
- 6) urządzenia do filtrowania i napowietrzania wody w akwariach i basenach wyposażone dodatkowo w zastępczy system urządzeń awaryjnych;
- 7) baseny, mokre i suche fosy, konstruowane tak, aby umożliwiały zwierzętom bezpieczne ich opuszczanie;
- 8) urządzenia do odłowu zwierząt zapewniające szybkie i bezurazowe schwytnie;
- 9) ogrodzenia widoczne dla zwierząt szczególnie płochliwych i podatnych na urazy;
- 10) twarde, równe, stabilne podłoże pomieszczeń, przeciwdziałające poślizgowi, także wówczas, gdy jest wilgotne;
- 11) zamki, zasuwki i inne urządzenia zabezpieczające przed wydostaniem się zwierząt, zabezpieczone przed bezpośrednim dostępem zwierząt;
- 12) utrzymywanie w czystości miejsc przebywania zwierząt i ich wyposażenia;
- 13) bieżącą obserwację kondycji zwierząt polegającą na doglądaniu ich przez posiadacza nie rzadziej niż raz dziennie;
- 14) okresową dezynfekcję, dezynsekcję i deratyzację pomieszczeń i ich wyposażenia;
- 15) wyposażenie miejsc przebywania zwierząt w drenaż lub urządzenia umożliwiające odprowadzanie odchodów i nadmiaru wody;
- 16) regularne usuwanie zużytej podściółki;
- 17) regularną kontrolę jakości wody w akwariach i basenach;
- 18) całodobowy i nieograniczony dostęp zwierząt do czystej i świeżej wody oraz podawanie karmy w ilości i o zawartości składników odżywczych odpowiednich do wymagań poszczególnych gatunków lub ras, z uwzględnieniem kondycji, wieku, wagi, stanu fizjologicznego, stadium rozwoju, stanu uzębienia osobników;
- 19) zaspokojenie potrzeb żywieniowych wszystkich osobników w stadzie przez umożliwienie jednoczesnego swobodnego dostępu do karmy i wody;
- 20) podawanie karmy w sposób niezagrażający zdrowiu i życiu zwierząt;
- 21) uwzględnienie naturalnych zachowań zwierząt przy ich karmieniu;
- 22) wzbogacenie środowiska zwierząt przez wprowadzenie technik rozszerzających zakres czynności wykonywanych przez zwierzęta, takich jak: wysiłek fizyczny, poszukiwanie pokarmu, czynności manipulacyjne i poznawcze, w sposób dostosowany do możliwości danego gatunku zwierząt.

§ 4. W miejscach utrzymywania zwierząt, o których mowa w § 1 ust. 1, należy:

- 1) uniemożliwić zwierzętom ucieczkę oraz zapewnić bezpieczeństwo ludzi i innych zwierząt;
- 2) umożliwiać, w razie ewakuacji, szybkie wyprowadzenie zwierząt.

§ 5. 1. Minimalne warunki przestrzenne i niezbędne wyposażenie miejsc utrzymywania psa domowego (*Canis familiaris*) wykorzystywanego do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych określa załącznik do rozporządzenia.

2. W zakresie minimalnych warunków utrzymywania wykorzystywanych do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych:

- 1) zwierząt wymienionych w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust. 7 i 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt stosuje się także te przepisy,
- 2) grup gatunków zwierząt wymienionych w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916, 1726, 2185 i 2375) stosuje się także te przepisy,
- 3) gatunków zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi wymienionych w przepisach wydanych na podstawie art. 73 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody stosuje się także te przepisy

– przy czym gdy zwierzę jest wymienione zarówno w przepisach wydanych na podstawie art. 70 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, jak i w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ust. 7 albo 8 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt, nie stosuje się przepisów wydanych na podstawie art. 70 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

§ 6. Miejsca utrzymywania zwierząt, o których mowa w § 1 ust. 1, istniejące w dniu wejścia w życie rozporządzenia dostosowuje się do warunków określonych w rozporządzeniu w okresie nie dłuższym niż rok od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Klimatu i Środowiska: *A. Moskwa*

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania poszczególnych gatunków zwierząt wykorzystywanych do celów rozrywkowych, widowiskowych, filmowych, sportowych i specjalnych (Dz. U. poz. 166), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1728 oraz z 2022 r. poz. 2687).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 25 maja 2023 r. (Dz. U. poz. 1091)

MINIMALNE WARUNKI PRZESTRZENNE I NIEZBĘDNE WYPOSAŻENIE MIEJSC UTRZYMYWANIA PSA DOMOWEGO (*CANIS FAMILIARIS*) WYKORZYSTYWANEGO DO CELÓW ROZRYWKOWYCH, WIDOWISKOWYCH, FILMOWYCH, SPORTOWYCH I SPECJALNYCH

Gatunek	Rodzaj pomieszczenia	Sposób utrzymania	Wysokość w kłębie osobnika	Parametry pomieszczenia dla jednego osobnika		Uwarunkowania socjalne	Temperatura w pomieszczeniu wewnętrznym	Niezbędne wyposażenie	Uwagi
				wewnętrzny	zewnątrzny				
pies domowy (<i>Canis familiaris</i>)	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	legowisko	luzem	-	2 m ²	-	pojedynczo lub suka z młodymi	powyżej 0°C	pojemnik na wodę i karmę	legowisko znajduje się wewnątrz dowolnego pomieszczenia, wilgotność powietrza nie przekracza 85%
	buda	na uwięzi	do 50 cm	podstawa 1,5 m ²	-	pojedynczo lub suka z młodymi	powyżej 0°C	pojemnik na wodę i karmę	a) konstrukcja i materiały użyte do wykonania budy stanowią barierę termiczną oraz zapewniają utrzymanie w jej wnętrzu temperatury powyżej 0°C, b) ściany są pełne, stanowiąc osłonę przed silnym wiatrem, c) przedsionek stanowi 25–30% powierzchni budy, a wydzielone miejsca do spania 70–75%, d) otwór wejściowy do miejsca do spania w okresie zimowym jest zasłaniany materiałem izolacyjnym, e) konstrukcja dachu umożliwia jego mechaniczne podnoszenie lub całkowite zdejmowanie go w celu porządkowania, dezynfekcji i wietrzenia budy, f) ustawienie budy jest izolowane od podłoża
			powyżej 50 cm	podstawa 2,5 m ²					a) konstrukcja i materiały użyte do wykonania budy stanowią barierę termiczną oraz zapewniają utrzymanie w jej wnętrzu temperatury powyżej 0°C, b) ściany są pełne, stanowiąc osłonę przed silnym wiatrem, c) przedsionek stanowi 25–30% powierzchni budy, a wydzielone miejsca do spania 70–75%, d) otwór wejściowy do miejsca do spania w okresie zimowym jest zasłaniany materiałem izolacyjnym, e) konstrukcja dachu umożliwia jego mechaniczne podnoszenie lub całkowite zdejmowanie go w celu porządkowania, dezynfekcji i wietrzenia budy, f) buda znajduje się na terenie kojca lub za nim, przylegając do tylnej ściany kojca, g) w przypadku ustawienia budy poza kojcem, w tylnej jego ścianie znajduje się otwór umożliwiający psu przejście z budy do kojca, a zadaszenie kojca jest wysunięte o 1,5 m poza krawędź tylnej ściany kojca w celu osłonięcia budy, h) buda jest ustawiona w sposób zapewniający izolację od podłoża, i) kojec jest zbudowany z materiałów z wieloletnim zabezpieczeniem antykorozyjnym, j) konstrukcja jest trwała, o wysokiej stabilności i odporności
kojec z budą	luzem	do 50 cm	podstawa 1,5 m ²	długość 2,5 m szerokość 2,5 m wysokość 2,5 m	pojedynczo lub suka z młodymi	powyżej 0°C	pojemnik na wodę i karmę, kratki ściekowe		
			powyżej 50 cm	podstawa 2,5 m ²					

